

کہے کہ آسرم بیت تہ چوں بیت؟

آئی ءِ راوتی گڈی کسہ نویگی ات۔ آجیرگ ءِ ات کہ کجام کارست ءِ بہ زوریت۔ کارستانی دراجیں لڑے
 آئی دینی ءِ ایر ات۔ آگول کارستاں اڑنگ ات۔ چونہا آئی جیرنگ ات کہ آسرم جیں کارستاں یکجائی ءِ کسہ ءِ جاہ بہ
 دنت۔ پرچا کہ اے آئی گڈی کسہ ات ءِ آلوگ ءِ ات کہ وتی سرجمیں عہد ءِ آئی تہا جاہ دات بہ کنت۔ عہد۔۔۔۔
 ہو ہما عہد ءِ کہ آئی زندگی کنگ۔ اسل ءِ آئی لوٹ انگ ات کہ وتی عہد ءِ نوکین پدر بچ ءِ سرگت بہ کنت۔ ءِ چشمک
 کہ آئی دیر یگیں ہمبر اھے ات ءِ آسہ ءِ وسیلہ ءِ وتی عہد ءِ پیشدارگ لوگ ءِ ات۔

ہو۔۔۔۔ اے ساہت ءِ آگول کارستاں مانکی شوک ات۔ ہھے رگر ءِ چیل ءِ نیام ءِ آئی وتی چم بندگت انت ءِ چہ اولی
 لڑ ءِ کارستے نشان کُت۔ آئی ءِ ہمنچکا کہ چم بوتک انت، گول کارست ءِ گندگ ءِ آچ لرتت، آئی ہنچیں کارستے
 دست جنگ ات کہ آئی عہد ءِ واہگ ءِ سرجم کُت کنگ ءِ ات بلے بہ آئی کسہ بالاد ءِ سک مزن ات۔
 ”من وتابلاہیں چک اسے ءِ دُور دات“ آئی بہ پلرزگی جیرت۔

اسل ءِ اے اولی رند ات کہ آے داین کارستے ءِ گول دُچار کپتنگ ات۔ آئی ءِ رادست ڈروہان اتنت۔
 ہو۔۔۔۔ ہما کارست کہ آئی گچیں ءِ کپتنگ ات تاں اُلہ کریرہ ات۔

آئی بے کراری ودان ات۔ کوئی ہاموش ات۔ آچہ وتی جاہ ءِ پاد اتک ءِ دریگ ءِ چچگت انت۔ برش ءِ رنگاں گول
 گلانش بوت۔ ءِ پدا آت، دیوال ات، برش ءِ رنگ اتنت۔ آئی گول مزین لبزوں کوئی ءِ دیوال ءِ دیم ءِ نبشتہ
 کُت۔

”نوزدہ۔ سد۔ ءِ۔ ہشتاد۔ ءِ۔ شش“

ءِ ہمیشی چیر ءِ شیرے نبشتہ ءِ کُت۔

”دوریں مساپتال کہ منی پادچک اتال
من زاتنگ ات کہ پتو دو بر آھگی نہ انت“

”پد اگوں وت مشکول بوت۔“ کسہ چہ کجا بندات بہ بیت؟“
”چہ هلاسیء بندات بہ بیت چون انت؟“ آئی وتاروت پسودات
”ھاھاھاھا۔۔۔ کسہ ودیری بندات بوتگ“ آئی وتاراچ کمار نہ کُت
”ھو بلے کدی، کجا چوں؟“

یکبرے پداھا مو شی ات، کنوش لہم لہم چہ دریگ ء سرکشان ات۔
آئی کُرش میں راست کُت ء ٹیبل ء گوں نزیکتر کُت ء دو بروتی جاہ ء نشت۔
آگوں ھنچیں کارستے ء دیم پہ دیم ات کہ ھچر آئی گمان ء اول نہ بوتگ کہ آئی ء رائے کسہ ء سپر ادء اول آورت ء
اوشارینت کنت۔ ھنچیں کارستے ء دربار ء کہ اود ء زندگی گوں ھزاراں ڈرو شم ء اوشاتنگ ات، اود ء ھزارانی کسہ ء
واب انت کہ کپتنگ انت۔ ھو آدر بار ء ھنچیں ھر۔ انگ کنڈ انت کہ آیانی در جنگ ء کرنانی کرن اول لگ ات کن
انت، بلے نون کہ دیم پہ دیم بوتگ ات گز آئی ء وتی ٹرس ایر بران کُت ء گوں کسہ ء دلگوش بوت۔
بندات ء آئی جیرٹنگ ات کہ آمدی ء ڈرو شم ء کسہ ء دیم ء بران بہ کنت۔ آئی گونڈیں بہرے نبشتہ اول کُنگ ات
بلے پدازوت پشتومان بوت ء کرو تکے۔

جیراں جیراں ء ناگتی آئی کسہ بندات کُنگ ات۔

”نوزده سد ء ھشتاد ء پنج ء گڈی روج وتی گڈی ساھان ات، پیر ء آج: ات، کوھاں چہ آتل ڈور بکان ات، مہلوک
سرجم ء واب ء ھتنگ ات، بے تواری ء آس ھر کسی ارواہ ء گوں جنگ ء ات، بے کراری ات، کُل ھوشامی اتنت،
آجہیں نکانسری یے ء مانشتگ ات۔ بلے ھو۔۔۔۔۔ ناگتاں نوزده سد ء ھشتاد ء شش ء بام ء گوں جکسو کیں
توارے ء سرکش ات، زمین ء لُنت کہ کرناں چہ ھتنگ اتال آ۔ چکنڈے ء مانپوشت اتنت۔“

کسے کہ نیمراہؑ رستگ ات تاں آئی و سرء ہیل کُت کہ بایدریں اے کسے کُشتنگیں کہسے مہ بیت۔۔۔
 ءُ پد اسے دو بر گوں نو کیں تاکے ء بندات بوتگ ات:

لُمرے کہ دو بر بلوچستان ءوتی کدم ایر کُت انت تہ آئی وتی رود پتر چ کُتگ ات ءوانان ات۔ چوناھا آ کہ درانڈیہ ءچہ
 در کبگی ات، آئی ہمود ء اے ارادہ کُتگ ات کہ آبلوچستان ء دو بر کہ سر بہ بیت گڑا آگوں مہلوک ءوتی رود پتر ء
 آشنا بہ کنائین ایت۔

ہو۔۔۔۔۔ آبلوچستان ء سر بوتگ ات ء آئی وتی رود پتر چ کُتگ ات ءوانان ات۔

”20 اگست 2006

چہ جنگ ز دیں بلوچستان ء۔۔۔۔۔

مئے جہد ء مکد پاکستان ء کار ر ہند ء تہ ء ننگ ء ہچ وڈیں بدلی ء آرگ نہ انت، چے ء کہ بلوچ راج ہجر پاکستان ء بھر
 نہ بوتگ ء نیکیہ دیستر ء آئی ء بہر بوگ لوٹ ایت۔ ماچہ پاکستان ءوتی آجوتی ء دو بر گرگ ء ہاتر ء جہد کُتگ ء انت کہ
 آئی ء 27 مارچ 1948 ء پوجی زوراکی ء وسیلہ ء بلوچ راج ء آجوتی چ کُتگ، آئی ء اے زورانسریں کبزہ بلوچ راج ء
 ہماوہد ء استیں بلوچ آمید گیس ء من ء ہلاپ ات۔ گوں روانیں و ہد ء ہمبرائی ء پاکستان ءوتی کبزہ ء چیر دیگ ء ہاتر
 ء مئے راجد پتر، راجی پجار، دود ءر بیدگ ء اکدر ءر بیتانی گار ء گور کُتگ ء بے کساس جہد کُتگ ء مارا پاکستانی جوڈ کُتگ
 ء کوششت کُتگ کہ راستی ء ما پاکستانی نہ ایں ء نیکیہ بلوچ وتار پاکستانی کُشت کنت۔“

آئی کہ رود پتر بندات کُتگ ات، گڑا کسے کار لوٹگ ء ات کہ آیاں سرجمی ء نبشتہ کنان بہ کنت۔ بلے لُمر یشل ء
 وانان ات ء کسے کار پشت کپان ات۔۔۔۔۔

”10 اکتوبر 2007

یکبرے پداچہ جنگ ز دگیں بلوچستان ء۔۔۔۔۔

بلوچ کہ چه ہزاراں سال اے زمین ء واھند آنت ء بلوچستان ء تلاریں کوہ، پراہ ء شاہگانیں ریگستان ء ہدا بند، چه ہروڑیں نیم ء لالچ ء پارسا، آراتیں تب ء آراتیں پگر ء واھند، پہ وتی دودمان ء ربید گانی سر ء ارش کنوکیں زوراکانی دیم ء گوں ترندیں گھگیری ء داروکیں بلوچ راج ء پت ء پیرک، راجی نمیران ء آجونی ء دیوانگاں ہابند پتر جوڈ گرتگ کہ آچہ مارشت ء جوڑگاں چکار ء پہ دنیا ء واست ء یک درورے۔ کہ آھاں بُند پتر ء تاکانی تہ ء ہانہشتہ پشت کپتگ آنت ء ہادیونی داتگ آنت کہ روج ء مرچی بلوچ ء پُشد اں ہائیک بکشایگ ء آنت۔ ء اے سپرتاں روج ء مرچی ء روان آنت۔“

لُمر ء توار بُر تر بوان آت، ہواے ہمے روج آت کہ سر جمیں بلوچستان یکجا ہشتگ آت ء آئی گو شدارگ ء آت، درچک ء دار، مال ء دولت، کوہ ء بانڈم کُل گوں آئی دلگوش آنت۔۔۔ ہواے سہت ء آئی توار بُر تر بوان آت۔ ”1948 ء ہزاراں سال جوڈ بو ٹگیں بلوچ استان ء سر ء در ابری استان ء زورانسری کزہ، لشکر کشی کہ آئی ء ہچ وڈیں اخلاقی جواز نیست آنت، ایٹی ہلاپ ء بلوچ پرزند آغا عبد لکریم، بابو نوروز، علی محمد مینگل ء سفر خان ء وڈیں دلیریں سرچار دیم ء کابنت۔ مرچی اوں پہ گلزمین ء ر کینگ ء ہاتر ء بلوچستان ء کوہاناں سنگر جوڈ کنگ، ڈنگلیں دژمن ء اے کلہ ء دیگ ء آنت کہ ماپہ مہلبیں زمین ء چہ کرناں دیونی دیگ ء ربیت برجم دانتگ ء پیداک ایں۔“

لُمر ء رود پتر ء تاک یک ذرچ ء لیٹان اتاں، آودار ء آت کہ لُمر ہما تاک ء دپ ء اوں چچ پہ کنت کہ آئی چون ء چتو، کجام بزگی ء ٹکلیپییانی نیام ء بلوچ زابلول چنگ ء مچ کنگ آنت ء آیان ء بلوچ چاگرد ء راجی جُخر ء ہوار ہوار دنیا ء ایدگہ راجمان ء رہبند پیدہ ہشتگ آنت ء آیان ء گام جنگ سوج داتگ۔

ءیکبرے پدا لُمر آت، آئی رود پتر ء کہ آنت ء بلوچ مہلوک آت۔۔۔۔۔

”30 نومبر 2008“

زابلول کجام ہم ٹلک ء راجے ء آباتی ء نیم بنت۔ اگاں نیم آباتی ء راسا جو کنگ ء کجام ہم جُہد ء جُخرے ء بہر کنگ یہ بیت تاں آجہد ء جُخر بازوت سو بھند بیت۔ چیا کہ ہما جُہد کہ پتجاہ در سد مردینانی ہون ء ہیدر پچی ء چہ گشادی ء دیم

ہو کریمہ دیم پہ ٹمپ ۽ بجزان ات۔ لمہ ۽ مدام جُهد ات کہ آ بلوچ بجزہ ہر ہما جاگہ ۽ دلگوش گور پہ کنت کہ آ
 ہورک انت ہو پیشکہ آئی راجکاری ۽ ہور ہور اید گہ کارانی سر ۽ اوں وتی گپ ۽ باوست ایر گرتگ انت ۽ جہد کنگ
 - ہنوں مھے دمان ۽ کہ لمہ وتی رود پتر ۽ وانان انت تاں آئی بنگپ ماں گلا میں راجاں لبز انک، لبز انکار ۽ زانکارانی
 کردانت:

”اے آشوبی زمانگ کہ بلوچ ڈیہ ۽ بوند پتری مٹی ۽ بدلی آہان انت، یک نیمگہ ۽ میان اُستمانی تاکتانی چم بلوچ ڈیہ ۽
 سک انت ۽ دومی نیمگہ ۽ پنجابی زوراک ۽ بدترین ہاکمی ۽ مھے جاور ہالانی نیام ۽، لہنتیں نام نہادیں راجدوست وتن
 دوستی ۽ راجدوستی ۽ نام ۽ سر ۽ بلوچانی گوما دو تل ۽ دو پوستی ۽ گوازی کنگ ۽ انت۔ چوشیں جاور ہالاں بلوچ راج ۽
 زانکارانی کو پگاں یک مز میں زمرہ واری یے کیت انت کہ آ آشوبی لبز انک ۽ وسیلہ ۽ بلوچ ورنہانی رھشونی پہ کن
 انت۔ آگوں وتی ساچشتاں ورنہاں چہ و ابانی دنیا ۽ پہ کش انت ۽ سماء آگہی ۽ کشکاں راہ پہ گنج انت۔ آگوں وتی از م،
 پگر ۽ ساچشتانی بنیات ۽ ورنہاں ہما کنگ ۽ راہ پہ گنج انت کہ آ استیں بلوچ راجی آجوتی ۽ بجزہ لوٹ انت۔“

کہہ کار یک برے پدا چہ وتی جاہ ۽ پادا تلگ ات، برش ۽ رنگاں گوں دیوال ۽ گلانیٹش ات۔ آئی دو برگوں مز میں
 لبزراں نبشتہ کُت۔

”دو۔ ہزار۔ ۽۔ بیست“

۽ چو پیشگیں داب ۽ ہمیشی چیر ۽ شیرے نبشتہ کُت۔

”ابیک ابیک گُشنے بے تو کُلیں جاہ ۽ دگ

پدا کدی کن ۽ واتر چراگ تہنا انت“

کہہ کار ۽ کہ وھدے ۽ ضد کُت داں آ بلاہیں مچی یے ۽ نیام ۽ اوشنوک ات۔ شگر ب داں مگر ب نازیکنانی تو ارات،
 چوگان ۽ سپت شنگ اتنت۔ آکبر ستانے ۽ نیامی کبرے ۽ اوشنوک ات۔ آئی ۽ ہمنچکا کہ وتی کھیننگیں کارست کبر
 ۽ ایردات ۽ سھتے ۽ پد سرے چست کُت ۽ وتی کش گوراں چاران ات مھے نیام ۽ آئی چہ کبرستان ۽ کہیں پسند وتی یازدہ

سالی جنگو دہست کہ آئی چم ڈورماں دیکی کوہاں چیزے شوہازگ ء اتاں ء آھڈ لیک ھڈ لیک ء گریوگ ء آت۔ ہو
 ھے کیکیں دمان آت کہ آئی سائکت داں آئی کش گور ء مہلوک کل ”لمہ کریمہ“ ء تہ ء مٹ بو تگ اتنت۔
 بلے ہو۔۔۔۔۔ لمہ انگت ء ھم وتی رو دپتر ء وانان آت۔

” من یک جہد کارے ء جہت ء چہ وتی بلوچ نرات ء گہاراں اے دز بندی کنناں کہ آبلوچ ء آجوئی ء جہد ء بہر بوگ
 ء ھمبرائی ء وانگ ء نیمگ ء وتی دلگوش ء بہ دینت ء وتی جیڑگ ء راھبنداں بدل بہ کن آنت۔ اگاں یک آجوئیں
 راجے ء نور برے روچے ھشت کلاک وان لیت گڑا مارا چرائی ء گیسن وھد وتی وانگ ء دیگی انت، چے ء کہ گلا میں
 راجے ء بستار ء مئے زمہ واری اوں گیشتر آنت۔ بلوچ راج ء راسیاسی بنیات ء سنج ء سماء ء واھند ء دور چاریں مردمانی
 درکار انت۔ ء بلوچ ورنھاں زانشت ء چہ چاگردی سلکاریاں پھریز کاری پہ آوکیں وھد ء جنجالانی دیم ء دارگ ء کمک
 کن آنت۔

من لوٹاں بلوچ مہلوک ء ھاسر کار زالبول بہ وان آنت ء گلامی ء ھلاپ ء اے جنگ ء بہر جوڈ بہ بنت دانکہ بلوچستان
 آزاد بہ بیت، یک انجیں استانے دیم ء بنیت کہ اود ء نسل، زات ء پات ء تبک ء بنیات ء ھچ پیھیں پرک ء پیر پشتمہ
 کپ ایت۔“

اے کسہ ء بنداتی انت کارست داں زندگ انت کسہ اوں ھچیر ھلاس بوت نہ کنت ء کسہ کار دلجم آت کہ کارست
 ھچیر نہ مریت ء آسر پدآت کہ نوں اے کسہ اوں ھچیر آسر نہ بیت ء ھے پیم ء دیمتر ء سپر کنان کنت۔

کئے وپاھانی سد سالیں تاسانی پسواناں یہ دنت

بے کساس درد ء دور ء امیتگی

بے کساسیں تمہاری ء بے باوری

بلے

سُبلِس درواز گال چه همدیم، رژن ء سپر
مسکین ارواھانی آجوتی ء سپر
